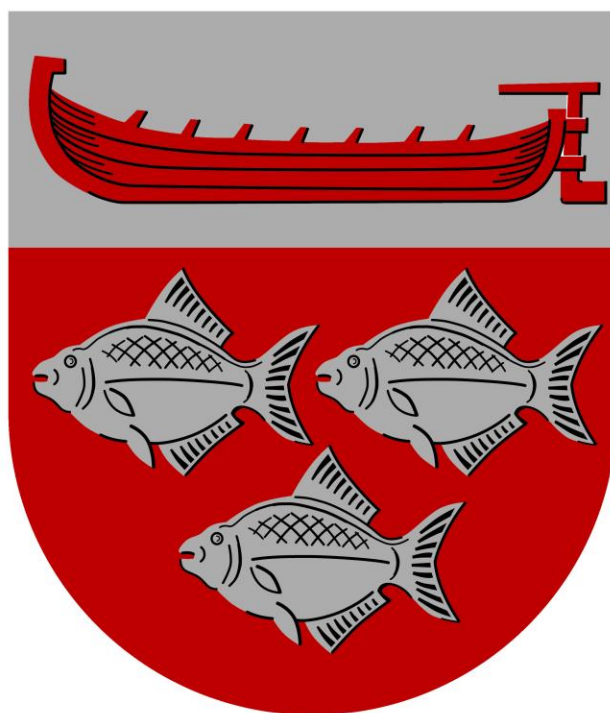

RUOVEDEN KUNTA - KONSERNIOHJE

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällys

1 JOHDANTO	2
2 KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE	2
3 KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA	2
4 KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN	3
5 KONSERNIOHJEEN SITOVUUS	3
6 KUNTAKONSERNIIN KUULUVAT YHTEISÖT	3
7 KUNNAN KONSERNIJOHTO JA TOIMIELINTEN TOIMIVALLAN JAKO	4
8 KUNTAKONSERNIN TALOUDEN JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS	5
9 KONSERNIVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN	6
10 KUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIETOJENSAANTIOIKEUDEN TURVAAMINEN	6
11 VELVOLLISUUS HANKKIA KONSERNIJAOSTON KANTA ASIAAN ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA	7
12 KONSERNIN SISÄISET PALVELUT	8
12.1 Hankinnat.....	8
12.2 Rahoitus- ja sijoitustoiminta	8
12.3 Henkilöstöpolitiikka.....	8
12.4 Talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut.....	9
12.5 Asiakirjojen arkistointi	9
13 KONSERNITILINPÄÄTÖS	9
14 KUNNAN TYTÄRYHTIÖIDEN HALLITUSTEN JÄSENTEN NIMITTÄMINEN SEKÄ JÄSENILLE MAKSETTAVAT KOKOUSHALVAKKIOT	9
15 KUNNAN TYTÄRYHTIÖIDEN HYVÄ HALLINTO JA JOHTAMISTAPA	10
16 TIEDOTTAMINEN	10
17 KUNTAKONSERNIN TARKASTUS	10
17.1 Tilintarkastus.....	10
17.2 Tarkastuslautakunta.....	10
17.3 Sisäinen tarkastus.....	11
18 KONSERNIOHJEEN VOIMAANTULO	11

1 JOHDANTO

Kuntalain mukaan kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta.

Konserniohje antaa selkeän ja monipuolisen kuvan konsernirakenteesta, omistusjärjestyksestä ja konsernin toimintaan liittyvistä menettelytavoista. Konserniohje ei ylitä missään tilanteessa lainsäädäntöä eikä ohje voi velvoittaa tytäryhteisöä toimimaan sen edun vastaisesti.

2 KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on luoda puitteet konserniyhtiöiden ja yhteisöjen hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille sekä lisätä toiminnan läpinäkyvyyttä, tiedon laadun parantamista ja tiedonkulun tehostamista. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja konsernin kokonaisuuteen huomioon ottaen.

Konserniohjeella konsernijohto antaa konsernitason toimintaohjeet ja –periaatteet sekä täsmentää kunnan, kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan asemaa konsernin johtajana.

3 KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA

Konserniohje koskee Ruoveden kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajat pyrkivät siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Ruoveden kunnalla katsotaan olevan kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

- 1) enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkaiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänen enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhteisöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai
- 2) oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, joilla on tämä oikeus ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kun 1) kohdassa mainittu määräenemmistö; tai
- 3) kunta muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa yhteisössä.

4 KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINE

Kunnanvaltuusto hyväksyy kuntalain 14 §:n mukaisesti konserniohjeen.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa sekä muiden kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimitielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Tällöinkin yhteisöjen toimielinten, toimielinten jäsenten sekä toimitusjohtajien velvoitteet ja vastuut määräytyvät kutakin yhteisöä koskevan lainsäädännön mukaan.

Osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien ohjaukseen konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin.

5 KONSERNIOHJEEN SITOVUUS

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, sopimuksista tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konsernijohdolle.

Tämä konserniohje ei muuta tytäryhtiöiden, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeen noudattamatta jättäminen voi kuitenkin johtaa vahingonkorvausvastuuseen, mikäli sen noudattamatta jättämisen seurauksena on merkittävää haittaa tai vahinkoa tytäryhteisölle tai omistajalle.

6 KUNTAKONSERNIIN KUULUVAT YHTEISÖT

Ruoveden kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat tytäryhtiöt sekä muut yhteisöt, joiden toiminnassa kunta on omalla omistusosuudellaan mukana.

Tytäryhteisö	Omistusosuus %
Ruoveden Asunnot Oy	100
Ruoveden Haapasaaren Kiinteistö Oy	100
Ruovesi Areena Oy	64,99

Kunnan osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyyttä ja osakkuusyhtytystä.

Kunnan konserniin kuuluvat seuraavat osakkuusyhteisöt:

Osakkuusyhteisöt	Omistusosuus %
Asunto Oy Ruoveden Veteraantitalo	35,27
Kirkkokankaan Liiketalo Oy	43,00
Oy Runoilijan tie	14,31
Asunto Oy Koukkuharju	13,54
Asunto Oy Sahahovi	10,28
Asunto Oy Mäntylähde	8,60
Asunto Oy Kautunkartano	6,60
Asunto Oy Ruoveden Makasiinirinne	4,00

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Kuntayhtymät	Omistusosuus %
Pirkanmaan jätehuolto Oy	1,61
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	1,24
Pirkanmaan liitto	1,16
Tredu – kiinteistöt	0,21

Ohjeen liitteenä 1 on kunnan nykyinen konsernirakenne.

7 KUNNAN KONSERNIJOHTO JA TOIMIELINTEN TOIMIVALLAN JAKO

Konsernijohto, konsernijohdon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kunnan hallintosäännössä.

Hallintosäännön 5 luvun 1 § mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohtoon kuuluvaksi voidaan myös määrätä nimetyt viranhaltijat, jotka esittelevät kunnanhallitukselle tai elinkeinolautakunnalle tytäryhteisöjä koskevia asioita.

Hallintosäännön 5 luvun 2 § 1 momentin mukaan konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako on seuraava:

Kunnanhallitus

1. Vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle.
2. Vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan.
3. Määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon.

4. Antaa valtuustolle puolivuositain/neljännesvuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä.
5. Arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa.
6. Käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.
7. Seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kunnanhallitukselle.
8. Antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa.
9. Vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista.
10. Nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin.
11. Nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Hallintosäännön 5 luvun 2 § 2 momentin mukaan kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan, esimerkiksi antamalla omistajaohjeita yksittäisissä tilanteissa sekä keskustelemalla tytäryhteisöjen johdon kanssa

Kunnanjohtajalla on 2 §:n mukaan oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta konserniohjaukseen liittyvissä asioissa. Kunnanjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus kunnan määräysvallassa olevien tytäryhtiöiden kokouksissa. Tytäryhtiöiden on toimitettava etukäteen kunnanjohtajalle kulloinkin hallituksessa käsiteltävät asiat.

8 KUNTAKONSERNIN TALouden JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteet, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhtiöiden kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhtiöiden toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhtiöiden taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhtiön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kunnan talousarvio- ja suunnitelman valmisteluvaiheessa pidetään konsernijohtoon ja tytäryhtiöiden edustajien välinen neuvottelu, jossa käydään läpi talouden ja toiminnallisten tavoitteiden asettaminen sekä merkittävimmät investointihankkeet ja muut mahdolliset toimintaan ja talouteen vaikuttavat muutokset.

Kunnan talousarviossa ja – suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhtiöiden hallitusten tulee toimittaa kunnalle sen edellyttämät tiedot tytäryhtiöiden tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevasta konserni- ja

yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohdon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet tytäryhtiöiden talousarvotietojen ilmoittamisesta kunnan talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaa varten, mm. tilivelvolliset, strategiset tavoitteet ja mittarit, sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä talous- ja henkilöstötiedot.

9 KONSERNIVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Kunnan tytäryhtiön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhtiön tulee antaa seurantaan varten kunnalle raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehityksestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä kunnan talousarvion täytäntöönpano-ohjeen raportointiohjeistuksen mukaisesti. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohdolle.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitotapaa.

Tytäryhtiöiden tulee toimittaa konsernijohdolle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

10 KUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIETOJENSAANTIOIKEUDEN TURVAAMINEN

Kunnan luottamushenkilöillä on oikeus saada kunnan viranomaisilta sen hallussa olevia tytäryhtiöiden toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konsernijohdolle eli kunnanjohtajalle tai muulle konsernivastuussa olevalle viranhaltijalle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

Salassa pidettävien asiakirjojen osalta luottamushenkilöltä pyydetään kirjallinen kuittaus siitä, että hän on vastaanottanut salassa pidettäviä tytäryhteisöä koskevia asiakirjoja.

11 VELVOLLISUUS HANKKIA KUNNANHALLITUKSEN KANTA ASIAAN ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA

Yhteisön hallituksen puheenjohtajan ja / tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kirjallinen kunnanhallituksen kanta seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Tytäryhtiöiden perustaminen
2. Yhtiön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kuntastrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisölle asetetuista tavoitteista
3. Yhteisön toiminnan muuttamisen siten, että yhtiö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
4. Yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
5. Toimitusjohtajan valinta, palkkio- ja palkkausjärjestelmä ja toimitusjohtajasopimus
6. Toimitusjohtajan muut merkittävät työsuhde- ja muut etuudet, jotka eivät sisälly johtajasopimukseen
7. Pääomarakenteen muuttaminen
8. Toimintaan nähden merkittävät investoinnit
9. Varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
10. Kiinteistö- ja yrityskaupat
11. Osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
12. Toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
13. Merkittävä lainanotto ja –anto sekä vakuuksien, takauksien taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
14. Johdannaisinstrumenttien käytön linjaukset
15. Muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen
16. Periaatteelliset, taloudellisesti merkittävät tai pitkäaikaiset sopimukset
17. Toiminnan laajakantoiset muutokset
18. Eläkeyhtiön valinta tai vaihtaminen
19. Yhtiökokoukselle tehtävät voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön noudattamasta tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä
20. Yhtiön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen

Lisäksi yhteisön hallituksen puheenjohtajan/toimitusjohtajan on hankittava etukäteen kunnanjohtajalta lupa hallituksen ulkomaanmatkoihin.

Tytäryhtiön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että kunnan kanta on haettu ja että se kirjataan pöytäkirjaan siinä hallituksen kokouksessa, missä ennakkokäsityksen alaisesta asiasta tehdään päätös.

Kunnanhallituksen kannan hankkiminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja kantavat aina vastuun tekemistään päätöksistä ja yhtiön johtamisesta.

12 KONSERNIN SISÄISET PALVELUT

Tukipalveluja hankkiessaan yhteisöjen tulee ensisijaisesti selvittää kunnan tai muiden konserniyhtiöiden tarjoamat palvelu sekä niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden. Tukipalveluja ovat mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja arkistointi.

12.1 Hankinnat

Kunnalla ja kuntakonserniin kuuluvilla tytäryhtiöillä tulee olla yhteinen hankintastrategia ja – ohjeistus. Kunnanvaltuuston xx.xx.2023 § xx hyväksymä hankintaohje sitoo tytäryhtiöitä soveltuvin osin. Hankintaohje tulee käsitellä ja hyväksyä tytäryhteisöiden toimielimissä. Kunnan laatimaa hankintaohjetta tulee myös soveltuvin osin noudattaa tytäryhteisöissä.

Vakuutuspalvelujen hankinnassa tulee huomioida kuntakonsernin kokonaisuus. Tytäryhtiöiden tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää samaa meklari- ja vakuutuspalvelujen tuottajaa. Palvelujen kilpailutukset tulisi pyrkiä tekemään yhtäaikaaisesti koko konsernia koskevana.

12.2 Rahoitus- ja sijoitustoiminta

Rahoitus- ja sijoitustoiminnassa pyritään koko konsernin kannalta edullisimpiin ratkaisuihin. Konsernissa noudatetaan soveltuvin osin kunnanvaltuuston hyväksymiä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteita.

Konsernin tytäryhtiöiden tulee esittää lainoitustarpeensa kunnalle talousarvion valmistelun yhteydessä ja sopia lainoituksen järjestämistavasta.

Tytäryhtiöt eivät saa ilman kunnanhallituksen suostumusta antaa takauksia tai muita vastaavia sitoumuksia lukuun ottamatta vuokravakuuksia tai muita vastaavia toimintaan liittyviä vakuuksia.

Kunta voi myöntää tytäryhtiön lainalle omavelkaisen takauksen, täytetakauksen tai toissijatakauksia kuntalain 129 § mukaan. Takauksille vaaditaan vastavakuus.

12.3 Henkilöstöpolitiikka

Kunnan tytäryhteisöt ovat vastuullisia työnantajia, jotka toteuttavat hyvää johtamista ja huolehtivat henkilöstön hyvinvoinnista. Kuntakonsernin tytäryhteisöt kuuluvat hallituksensa päättämään työnantajajärjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta. Käytettävästä työehtosopimuksesta tekee päätöksen yhtiön hallitus. Henkilöstöetuudet eivät saa ylittää tytäryhtiöissä tavanomaista ja kohtuullista tasoa. Hallitus päättää toimitusjohtajan kokonaispalkasta, palkitsemisesta ja työsuhte-educista.

12.4 Talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöiden tulee mahdollisuuksien mukaan ostaa talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut samalta palvelutuottajalta kunnan kanssa. Mikäli kunnan käyttämät sovellusohjelmistot eivät ole tytäryhtiön liiketoiminnan kannalta kustannustehokkaita ja raportoinnin osalta toimivia, niin yhteisen palvelutuottajan käytöstä voidaan poiketa.

12.5 Asiakirjojen arkistointi

Konserniin kuuluvien tytäryhteisöiden on tehtävä päätökset säilytettävien asiakirja-aineistojen sijoittamisesta / päätearkistoinnista. Mikäli asiakirjat sijoitetaan kunnan arkistoon, on noudatettava soveltuvin osin kunnan arkistonmuodostussuunnitelmaa ja ohjeita.

13 KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konserniyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi.

Kunta laatii kuntalain 114 § mukaisesti konsernitilinpäätöksen, johon sisältyy konsernitase, -tuloslaskelma ja rahoituslaskelma liitetietoineen.

Konserniyhteisöjen tulee järjestää kirjanpitonsa siten, että kunta pystyy laatimaan konsernitilinpäätöksen kuntalain vaatimassa määräajassa. Konserniyhtiöiden tulee toimittaa konsernitilinpäätöksen laatimista varten tarvittavat tiedot kunnan taloushallintoon taloushallinnon ohjeistuksen mukaisesti.

Konserniyhteisöjen tulee noudattaa kunnan ohjeita yhtenäisistä arvotus- ja jaksotusperiaatteista.

14 KUNNAN TYTÄRYHTIÖIDEN HALLITUSTEN JÄSENTEN NIMITTÄMINEN SEKÄ JÄSENILLE MAKSETTAVAT KOKOuspalkkiot

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhtiöiden hallituksiin. Ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolainmukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhtiöiden hallituksiin voidaan nimetä kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Tytäryhtiöiden hallituksella tulee olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hallituksen jäsenille maksettavien kokouspalkkioiden osalta noudatetaan kunnan hallintosäännön määräyksiä luottamushenkilöille maksettavista palkkioista.

Hallituksen puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksettavasta vuosipalkkiosta päättää yhtiökokous kunnanhallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

15 KUNNAN TYTÄRYHTIÖIDEN HYVÄ HALLINTO JA JOHTAMISTAPA

Konserniyhtiöiden tulee hyväksyä yhtiössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet siten, että ne varmistavat, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten.

16 TIEDOTTAMINEN

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on tiedotettava kunnan toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Yhteisön tai säätiön on annettava tiedotusta varten kunnan konsernihallintoon tiedotuksesta vastaavan viranhaltijan ohjeiden mukaiset tiedot. Ennen tietojen antamista yhteisön tai säätiön on arvioitava, voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Yhteisön on myös oma-aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan. Yhteisön on informoitava kuntaa ennen merkittävän asian julkiseksitulua. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolella kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

17 KUNTAKONSERNIN TARKASTUS

17.1 Tilintarkastus

Kunnan tytäryhtiöiden tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö. Kaikkiin kunnan tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

17.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta laatii suunnitelman konserniyhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä ja huolehtii tilintarkastuksen kilpailutuksesta.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten.

Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhtiön toimitusjohtajan ja / tai hallituksen puheenjohtajan kuultavaksi kunnan tarkastuslautakunnan kokoukseen.

Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

17.3 Sisäinen tarkastus

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada tytäryhteisöltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhtiön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallin järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

18 KONSERNIOHJEEN VOIMAANTULO

Tämä konserniohje tulee voimaan 1.1.2024 alkaen.

Ohjetta päivitetään ja tarkennetaan tarpeen mukaan valtuuston päätösten mukaisesti.